

สารบัญ

หัวข้อ	หน้า
บทคัดย่อ	ก
ABSTRACT	ก
กิตติกรรมประกาศ	ง
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญแผนภาพ	ฉ
สารบัญภาพประกอบ	ฉ
สารบัญตารางภาคผนวก	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
คำถามการวิจัย	4
วัตถุประสงค์การวิจัย	4
ขอบเขตการวิจัย	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	7
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551	9
หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551	20
หลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนบ้านหนองโจดสวนมอญ พ.ศ. 2553 กลุ่มสาระการเรียนรู้ วิทยาศาสตร์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551	26
การจัดการความรู้	32
กระบวนการจัดการเรียนรู้	50
การสอนแบบสืบเสาะหาความรู้	58

หัวเรื่อง	หน้า
ภูมิปัญญาท้องถิ่น	65
บริบทของโรงเรียน	69
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	74
งานวิจัยในประเทศ	74
งานวิจัยต่างประเทศ	77
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	79
กลุ่มเป้าหมาย/กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ	79
ขั้นตอนการวิจัย	80
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	87
การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	88
การเก็บรวบรวมข้อมูล	91
การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล	92
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	94
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	97
ผลการศึกษาแนวทางการจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ตามแนวการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ (5Es) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เรื่อง ดินในท้องถิ่น	97
ผลการศึกษาวิธีการเรียนรู้ของนักเรียนในการเรียนรู้วิทยาศาสตร์โดยใช้ภูมิปัญญา ท้องถิ่นตามแนวการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ (5Es) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เรื่อง ดินในท้องถิ่น	116
ผลที่ได้รับจากการวิจัย	129
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	133
วัตถุประสงค์การวิจัย	133
สรุปผลการวิจัย	133

หัวข้อ	หน้า
อภิปรายผล	136
ข้อเสนอแนะ	139
บรรณานุกรม	141
ภาคผนวก	146
ภาคผนวก ก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	147
ภาคผนวก ข คุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	157
ภาคผนวก ค หนังสือขอความอนุเคราะห์	161
ภาคผนวก ง รายชื่อผู้ให้ข้อมูล	171
ประวัติผู้วิจัย	174

สารบัญตาราง

ตารางที่

หน้า

1	สาระ มาตรฐาน ตัวชี้วัดและสาระแกนกลางกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ระดับ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4	25
2	โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนบ้านหนองโจดสวนมอน พุทธศักราช 2553 ตามแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551	28
3	หน่วยการเรียนรู้ที่ เรื่อง ดินในท้องถิ่น	30
4	ตัวชี้วัดรายปีวิชา วิทยาศาสตร์ ว 14101 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4	31
5	จำนวนนักเรียนปีการศึกษา 2555 จำแนกตามเพศ และระดับการศึกษา	72
6	จำนวนบุคลากรปีการศึกษา 2555 จำแนกตามวิทยฐานะและภาระงาน ที่รับผิดชอบ	73
7	กำหนดการจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นตามแนว การสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ (5Es) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เรื่อง ดินในท้องถิ่น	83
8	แผนการดำเนินการวิจัย	85
9	หน่วยการเรียนรู้และสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เรื่อง ดินในท้องถิ่น โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น	101
10	ผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องของการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ เรื่อง ดินในท้องถิ่น โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551	103
11	ผลการสังเคราะห์ความสอดคล้องของกระบวนการเรียนรู้วิทยาศาสตร์โดยใช้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น เรื่องดินในท้องถิ่น ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 กับ แนวการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ (5Es)	114
12	ผลการสังเคราะห์ความสอดคล้องของวิธีการเรียนรู้วิทยาศาสตร์โดยใช้ภูมิปัญญา ท้องถิ่น เรื่องดินในท้องถิ่น ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 กับแนวการสอน แบบสืบเสาะหาความรู้ (5Es)	121

ตารางที่

หน้า

13	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ก่อนเรียนและหลังเรียนการเรียนรู้ วิทยาศาสตร์โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นตามแนวการสอนแบบสืบเสาะ หาความรู้ (SEs) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เรื่องดินในท้องถิ่น	126
14	ผลการประเมินพฤติกรรมของนักเรียนระหว่างทำกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ วิทยาศาสตร์โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นตามแนวการสอนแบบสืบเสาะ หาความรู้ (SEs) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เรื่อง ดินในท้องถิ่น	127
15	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดกิจกรรม การเรียนรู้วิทยาศาสตร์ โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ตามรูปแบบการสอนแบบ สืบเสาะหาความรู้ (SEs) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เรื่องดินในท้องถิ่น	128

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพที่		หน้า
1	วงจรการเรียนรู้	41
2	วัฏจักรการสืบเสาะหาความรู้	61
3	แผนที่เส้นทางมาโรงเรียนบ้านหนองโจดสวนมอน	69

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

สารบัญภาพประกอบ

ภาพประกอบที่	หน้า
1 การดำเนินการสนทนากลุ่ม	98
2 ครูภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ได้รับการคัดเลือก (นายอรรถ ก่ำสิงห์)	100
3 การจัดการเรียนรู้ของครูภูมิปัญญาท้องถิ่น (1)	104
4 การจัดการเรียนรู้ของครูภูมิปัญญาท้องถิ่น (2)	104
5 การจัดการเรียนรู้ของครูภูมิปัญญาท้องถิ่น (3)	105
6 การจัดการเรียนรู้ของครูภูมิปัญญาท้องถิ่น (4)	105
7 วิธีการเรียนรู้ของนักเรียน (1)	116
8 วิธีการเรียนรู้ของนักเรียน (2)	117
9 วิธีการเรียนรู้ของนักเรียน (3)	117
10 วิธีการเรียนรู้ของนักเรียน (4)	118
11 ตัวอย่างผลงานนักเรียนที่ได้จากการถอดบทเรียน (1)	123
12 ตัวอย่างผลงานนักเรียนที่ได้จากการถอดบทเรียน (2)	124
13 ตัวอย่างผลงานนักเรียนที่ได้จากการถอดบทเรียน (3)	124
14 ตัวอย่างผลงานนักเรียนที่ได้จากการถอดบทเรียน (4)	125
15 การจัดเวทียืนยันข้อมูล	129

สารบัญตารางภาคผนวก

ตารางภาคผนวกที่	หน้า
1	ค่า IOC ของประเด็นการสนทนากลุ่มแนวทางการจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นตามแนวการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ (SEs) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เรื่อง ดินในท้องถิ่น 158
2	ค่า IOC ของแบบประเมินพฤติกรรมนักเรียน ในการจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นตามแนวการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ (SEs) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เรื่อง ดินในท้องถิ่น 158
3	ค่า IOC ค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก ค่าความเชื่อมั่น แบบทดสอบ วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนการจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นตามแนวการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ (SEs) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เรื่อง ดินในท้องถิ่น 159
4	ค่า IOC ของแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ วิทยาศาสตร์โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นตามแนวการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ (SEs) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เรื่อง ดินในท้องถิ่น 160